

שם פרטי:

שם משפחה:

ביתה:

כתיבה: עמדה מנומקת, מיזוג מקורות ומכתב רשמי

דף עבודה

1 מיינו את מילות הקישור לפי היחס הלוגי.

נוסף על כך | לכן | אומנם | משום ש- | לעומת זאת | לפיכך | ראשית | עם זאת

הוספה	סיבה ותוצאה	ניגוד וויתור

2 השלימו מילת קישור מתאימה מן המחסן.

ראשית | מאחר ש- | אומנם | לסיכום | נוסף על כך

- א. _____, הטיול מחזק את הקשר בין התלמידים.
ב. _____, הוא מאפשר ללמוד על הארץ מקרוב.
ג. _____, הטיול עולה כסף, אך אפשר לחסוך בעזרת הסעה משותפת.
ד. _____, הטיול מתקיים בחורף, צריך להצטייד במעילים.
ה. _____, הטיול הוא חלק חשוב משנת הלימודים.

3 התאימו כל משפט לחלק במאמר העמדה.

טור א

טור ב

1. «בשנים האחרונות מתווכחים על משך ההפסקה. לדעתי, צריך להאריך אותה.»
2. «ראשית, הפסקה ארוכה מאפשרת לנוח ולחזור רעננים.»
3. «יש הטוענים שזה יאריך את יום הלימודים. אך מספיקות עשר דקות.»
4. «לכן אני מציע לנסות זאת בחודש הקרוב.»

☐ סיום

☐ גוף – נימוק

☐ גוף – טענת נגד והפרכה

☐ פתיחה

שני מקורות על גינה בבית הספר*

- 1 | מקור א (מתוך כתבה): בבתי ספר שבהם יש גינה לימודית, התלמידים לומדים על צמחים ועל עונות השנה בדרך מעשית. מורים מספרים שתלמידים שמתקשים בכיתה מצליחים בגינה ומרגישים שייכות.

4 | מקור ב (מתוך עלון של עמותה): גינה בבית הספר מעודדת אכילה של ירקות, כי ילדים אוהבים לטעום את מה שגידלו בעצמם. עם זאת, הגינה דורשת השקיה קבועה, גם בחופשות, ולכן צריך צוות אחראי.

* נכתב על ידי חן פרידמן, 2021. מתוך: «מסלולים» – מגזין לנוער.

5 לפני שממזגים: מלאו את הטבלה לפי שני המקורות.

מקור ב	מקור א	נושא
		יתרון לימודי
		יתרון חברתי או בריאותי
		קושי

6 כתבו פסקה ממזגת אחת (4–5 משפטים) על היתרונות והקשיים של גינה בבית הספר, לפי שני המקורות. אל תסכמו כל מקור בנפרד; השתמשו במילה כוללת ובמילת קישור של ניגוד.

7 מכתב רשמי: בחרו את האפשרות המתאימה.

- א. איזו שורת הנדון מתאימה?
- הנדון: שלום, מה שלומך? ☐ הנדון: בקשה להצבת ספסלים בחצר ☐ הנדון: מכתב ☐
 - הנדון: אנחנו כועסים מאוד!!! ☐
- ב. איזו פנייה מתאימה לראש העירייה?
- היי, מה קורה? ☐ שלום רב, ☐ יא חבר, ☐ תקשיב טוב, ☐
- ג. איזה סיום מתאים?
- ביי! ☐ בברכה, ☐ נתראה ☐ זהו. ☐

8 נכון או לא נכון? תקנו.

- א. במאמר עמדה מציגים את העמדה רק בסוף. ☐
- ב. בכתיבה ממזגת כדאי לסכם קודם את מקור א ואחר כך את מקור ב. ☐
- ג. בדוא"ל רשמי שורת הנושא מחליפה את «הנדון». ☐
- ד. שכתוב הוא חלק חשוב בתהליך הכתיבה. ☐

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

9 כתבו מכתב רשמי (8–10 שורות) למנהלת בית הספר, ובו בקשה לשינוי שחשוב לכם (למשל פינת ישיבה מוצלת בחצר). הקפידו על כל רכיבי המכתב הרשמי ועל שני נימוקים לפחות.

10 קראו את פסקת הפתיחה וכתבו מה חסר בה (נושא, עמדה או שניהם).

א. «יש הרבה דברים בעולם.»

ב. «השנה יש ויכוח על משך החופש הגדול.»

ג. «לדעתי, חובה להוסיף שיעורי בישול.»

ד. «רבים שואלים אם להחזיר את התלבושת האחידה. לדעתי, כדאי לעשות זאת.»

11 שכתוב: החליפו את הניסוח הדיבורי בניסוח רשמי.

רשמי	דיבורי
	היי, מה נשמע?
	תעשו משהו עם הרעש הזה!
	ביי!

12 השלימו מילת קישור של סיכום או מסקנה.

לסיכום | מכאן ש- | לפיכך

א. _____, היתרונות של הטיול גדולים מן החסרונות.

ב. הנתונים מראים שרוב התלמידים מרוצים; _____ התוכנית הצליחה.

ג. ההוצאה קטנה והתועלת גדולה; _____ כדאי ליישם את ההצעה.

תשובות – כתיבה: עמדה מנומקת, מיזוג מקורות ומכתב רשמי

1 מיינו את מילות הקישור לפי היחס הלוגי.

הוספה	סיבה ותוצאה	ניגוד וויתור
נוסף על כך, ראשית	לכן, משום ש-, לפיכך	אומנם, לעומת זאת, עם זאת

2 השלימו מילת קישור מתאימה מן המחסן.

- א. ראשית, הטיול מחזק את הקשר בין התלמידים.
ב. נוסף על כך, הוא מאפשר ללמוד על הארץ מקרוב.
ג. אומנם הטיול עולה כסף, אך אפשר לחסוך בעזרת הסעה משותפת.
ד. מאחר ש- הטיול מתקיים בחורף, צריך להצטייד במעילים.
ה. לסיכום, הטיול הוא חלק חשוב משנת הלימודים.

3 התאימו כל משפט לחלק במאמר העמדה.

טור א

טור ב

1. «בשנים האחרונות מתווכחים על משך ההפסקה. לדעתי, צריך להאריך אותה.»

4 סיום

2. «ראשית, הפסקה ארוכה מאפשרת לנוח ולחזור רעננים.»

2 גוף – נימוק

3. «יש הטוענים שזה יאריך את יום הלימודים. אך מספיקות עשר דקות.»

3 גוף – טענת נגד והפרכה

4. «לכן אני מציע לנסות זאת בחודש הקרוב.»

1 פתיחה

5 לפני שממזגים: מלאו את הטבלה לפי שני המקורות.

נושא	מקור א	מקור ב
יתרון לימודי	לומדים על צמחים ועונות בדרך מעשית	לא מוזכר
יתרון חברתי או בריאותי	תלמידים מתקשים מצליחים ומרגישים שייכות	מעודדת אכילת ירקות
קושי	לא מוזכר	צריך השקיה קבועה וצוות אחראי

6 כתבו פסקה ממזגת אחת (4–5 משפטים) על היתרונות והקשיים של גינה בבית הספר, לפי שני המקורות. אל תסכמו כל מקור בנפרד; השתמשו במילה כוללת ובמילת קישור של ניגוד.

תשובה אפשרית: מחוון: מיזוג לפי נושאים ולא לפי מקורות (2); כל המידע המרכזי – יתרון לימודי, חברתי ובריאותי, והקושי (2); מילה כוללת כמו «יתרונות» (1); מילת ניגוד כמו «עם זאת» (1); ניסוח במילים שלנו (1). דוגמה: לגינה בבית הספר יתרונות רבים: התלמידים לומדים על הטבע בדרך מעשית, גם תלמידים שמתקשים בכיתה מצליחים בה, והיא מעודדת אכילת ירקות. עם זאת, היא דורשת השקיה קבועה, ולכן צריך צוות שיהיה אחראי לה.

7 מכתב רשמי: בחרו את האפשרות המתאימה.

א. איזו שורת הנדון מתאימה?

○ הנדון: שלום, מה שלומך? • **הנדון: בקשה להצבת ספסלים בחצר** ○ הנדון: מכתב

○ הנדון: אנחנו כועסים מאוד!!!

ב. איזו פנייה מתאימה לראש העירייה?

○ היי, מה קורה? • **שלום רב,** ○ יא חבר, ○ תקשיב טוב,

ג. איזה סיום מתאים?

○ ביי! • **בברכה,** ○ נתראה ○ זהו.

8 נכון או לא נכון? תקנו.

א. במאמר עמדה מציגים את העמדה רק בסוף. **לא נכון** – מציגים אותה כבר בפתיחה וחוזרים אליה בסיום

ב. בכתיבה ממזגת כדאי לסכם קודם את מקור א ואחר כך את מקור ב. **לא נכון** – ממזגים לפי נושאים, ולא לפי מקורות

ג. בדוא"ל רשמי שורת הנושא מחליפה את «הנדון». **נכון**

ד. שכתוב הוא חלק חשוב בתהליך הכתיבה. **נכון**

9 כתבו מכתב רשמי (8–10 שורות) למנהלת בית הספר, ובו בקשה לשינוי שחשוב לכם (למשל פינת ישיבה מוצלת בחצר). הקפידו על כל רכיבי המכתב הרשמי ועל שני נימוקים לפחות.

תשובה אפשרית: מחוון: רכיבים – מקום ותאריך, לכבוד, הנדון, פנייה, סיום וחתימה (3); מטרה ובקשה ברורות (2); שני נימוקים לפחות (2); לשון מנומסת ועניינית (2); כתיב ופיסוק (1).

10 קראו את פסקת הפתיחה וכתבו מה חסר בה (נושא, עמדה או שניהם).

א. «יש הרבה דברים בעולם.» ← **חסרים נושא ועמדה**

ב. «השנה יש ויכוח על משך החופש הגדול.» ← **חסרה עמדה**

ג. «לדעתי, חובה להוסיף שיעורי בישול.» ← **חסר רקע על הנושא**

ד. «רבים שואלים אם להחזיר את התלבושת האחידה. לדעתי, כדאי לעשות זאת.» ← **לא חסר דבר – יש נושא ועמדה**

11 שכתוב: החליפו את הניסוח הדיבורי בניסוח רשמי.

דיבורי	רשמי
היי, מה נשמע?	שלום רב,
תעשו משהו עם הרעש הזה!	אבקש לפעול להפחתת הרעש.
ביי!	בברכה,

12 השלימו מילת קישור של סיכום או מסקנה.

- א. לסיכום, היתרונות של הטיול גדולים מן החסרונות.
- ב. הנתונים מראים שרוב התלמידים מרוצים; מכאן ש־ התוכנית הצליחה.
- ג. ההוצאה קטנה והתועלת גדולה; לפיכך כדאי ליישם את ההצעה.